Поштарина плаћена у готову

НОВИ САД
субота
18 марта 1939
Година V
Бр. 66 (1.145)

ДАН

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ

Независни информативни дневник
Излази свакодневно осим понедељника
Примерак 1 дин.
Месечна претплата 20 д. за земљу 50 за иностранство
Огласи по тарифи

Редакција и администрација: Краља Александра, 7. — Телефони: 21-06.— 21 05 Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 58.460. — Поштански фах број 178. — Рукописи се не враћају

Г. ХИТЛЕР ПОЗВАО Г. ХОРТИА НА ХИТАН САСТАНАК

Карпатско-украјинске трупе дају снажан отпор надирању мађарске војске

Поред војничког оружаног отпора, четничке групе дижу становништво на устанак и својом акцијом отежавају напредовање мађарске војске

Хуст, 17 марта. (А.А.) — ДНБ јавља:

Овде се сазнаје да су карпатско-украјинске трупе предузеле против-напад против мађарских трупа.

Лавов, 17 марта. (А.А.) — ДНБ јавља:

Јављају из Прикарпатске Украјине да је организација „Сича" дала снажан отпор напредовању мађарских трупа, које су тешком муком могле да напредују.

БОРБЕ У КЛАНЦУ ВЕРЕЦКЕ

Будимпешта, 17 марта. (А.А.) ДНБ јавља:

Јуче после подне дошло је до тешке борбе између мађарских трупа које напредују у Карп. Украјини и украјинских гардиста, 6 километара јужно од пољске границе, крај Алшо Верецке. Украјински гардисти, који су се утврдили дочекали су Мађаре снажном митраљеском паљбом. Мађарске трупе извршиле су напад и заокружиле непријатеља, после чега су украјински гардисти били приморани да се повуку.

Становништво организује оружани отпор

Унгвар, 17 марта. — Према вестима из мађарског извора, мађарска војска је приступила чишћењу од терориста, који се, према овим вестима, крију по дану у оближњим шумама а ноћу улазе у села и организују оружан отпор становништва. Према овим извештајима, терористи отежавају напредовање мађарске војске и из заседа пуцају на мађарске војнике.

У општину Домоња доведено је неколико терориста који су ухваћени по шумама.

Апел г. др. Хахе чешком народу

Праг, 17 марта. (А.А.) — Авас јавља:

Г. др. Хаха упутио је синоћ преко радиа апел чешком народу. У апелу се, између осталог, каже:

„На моју велику жалост видим да су моје бојазни биле оправдане. Догађаји су показали да је оно што смо сматрали решењем био уствари кратак период наше историје. Препустићемо будућим покољењима да одреде одговорности. Осећам да је наша дужност да примимо садашњицу мушки, али, исто тако, са свешћу да све оно што нам је остављено од тековина, можда веома богатих, треба оставити будућем покољењима.

Према иностранству Рајх је пристао да нас заступа и да нас штити на основици наших заједничких интереса.

Што се, пак, тиче наше унутрашње сигурности, њу ћемо обезбедити помоћу наших сопствених организација. Наш привредни живот биће у складу са привредним животом Рајха".

НАПРЕДОВАЊЕ КА ПОЉСКОЈ ГРАНИЦИ

Будимпешта, 17 марта. — Синоћ, у 23.15 часова, мађарска војска, која продире из правца Хуста, ушла је у место Тече.

Верецке, 17 марта. — Јуче пре подне, око 11 часова, мађарски пуковник г. Алајош Белди, командант моторизованих трупа, издао је наређење за даље напредовање војске. На необично тешком терену, по рђавом времену и тешким околностима, мађарска војска је јуче после подне стигла на врх планине код кланца Верецке, у висини од 1041 метра. У кланцу Верецке, са пољске стране границе, мађарске трупе је дочекала почасна чета пољске војске.

—o—

МАЂАРСКЕ ТРУПЕ СИНОЋ СУ ЗАУЗЕЛЕ ХУСТ

Будимпешта, 17 марта. (А.А.) — Рајтер јавља:

Синоћ у 19 часова мађарске трупе заузеле су Хуст.

—o—

У СВИМА ЈЕВРЕЈСКИМ ПРАГУ ПОСТАВЉЕНИ СУ КОМЕСАРИ

Праг, 17 марта. (А.А.) — Авас јавља:

Државна радио-станица саопштава да су у свима јеврејским радњама постављени комесари.

Лондон, 17 марта. (А.А.) — Авас јавља:

Према обавештењима из доброг извора која су стигла у Лондон г. Хитлер је позвао регента г. Хортија да га посети.

Дневна заповест регента г. Хортија војсци

Будимпешта, 17 марта. (А.А.) ДНБ јавља:

Синоћ је регент Хорти упутио дневну заповест војсци, у којој се, између осталог каже:

„Сада кад вам се даје наредба да марширате за ослобођење Карпатске Украјине, убеђен сам да ће те одлично извршити свој задатак који вам је поверен. Љубав читавог нашег народа прита вас на вашем путу, ка хиљадугодишњој граници краљевине Светог Стефана, на којој ћете пружити руку вашим пољским друговима".

—o—

ПОЉСКО-МАЂАРСКЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ ПРИЈАТЕЉСТВА

Варшава, 17 марта. (А.А.) Агенција Стефани јавља да је дошло до братских и топлих манифестација између мађарских и пољских војних одреда.

Синоћ је у Варшави одржана свечана седница. Претседник скупштине објавио је долазак мађарских трупа на пољску границу, па је изјавио да је убеђен да ће то братство између пољских и мађарских трупа бити ново јемство присног и вечног пријатељства између две сестринске земље. На крају су сенатори са одушевљењем поздравили Мађарску. У међувремену, пред мађарским посланством дошло је до великих и пријатељских манифестација за Мађарску.

—o—

Г. ЈАН БАТА ДОЛЕТЕО АВИОНОМ У БУКУРЕШТ

Будимпешта, 17 марта. — Према вестима из Букурешта, тамо је долетео авионом власник великих чешких фабрика обуће г. Јан Бата.

Регент г. Хорти

ПРОСЛАВА ПРИСАЈЕДИЊЕЊА АУСТРИЈЕ РАЈХУ ОДРЖАЋЕ СЕ У СУБОТУ

Берлин, 17 марта. (А.А.) — Авас јавља:

Овде се верује да је г. Хитлер требао да стигне већ синоћ у непосредну близину Брна. Фирер би провео ноћ у Иглау, а данас би преузео стварни протекторат над Словачком. У суботу г. Хитлер ће бити у Бечу, где ће извршити реви трупа, који је треба да се одржи петнаестог марта.

ГДЕ ЈЕ Г. ХИТЛЕР ПРОВЕО НОЋ?

Берлин, 17 марта. (А.А.) — Рајтер јавља:

Овдашњи кругови неће да дају обавештења о томе где је вођа Рајха г. Хитлер провео ноћ. Исто тако, не може се сазнати ништа о томе где ће он кренути после Брна. У Берлину круже гласови да је г. Хитлер пре поласка из Прага говорио четврт сата телефонски са [illegible] солинијем.

ПИТАЊЕ АГРАРНЕ РЕФОРМЕ У МАЂАРСКОЈ ОСТАЈЕ И НАДАЉЕ НЕРЕШЕНО

Аграрна реформа у Мађарској оставиће недирнута црквена и племићака имања

и извршиће се у виду одузимања земље јеврејским власницима

Спојена с јеврејским проблемом, аграрна реформа у Мађарској неће остварити жеље мађарских земљорадника и сиротиње

(Писмо „Дану" из Будимпеште)

Будимпешта, марта. — Мађарски министар пољопривреде гроф Михаљ Телеки је ових дана на јавном збору у Кунсентмартону говорио о плановима владе у погледу решења аграрне реформе. Министар је говорио само о принципијелном становишту, о мерама које би требало предузети, али за чије остварење недостају практични услови. Говорник је ту околност нарочито истакао, проглосивши да се влада може кретати само на терену реалности. То, бакако, значи да је решење у већем мерилу практично немогуће.

Министар је у своме говору аграрну реформу опет спојио с јеврејским проблемом и изјавио је да пре 1848 године у Мађарској није било јеврејских власника земље. Данас је, међутим, ситуација друкчија и влада је одлучила да ће јој прва брига бити да земљу преведе из јеврејских у мађарске руке. Због тога ће закон о аграрној реформи одузети земљу у првом реду Јеврејима и разделити је земљорадницима, и то или у закуп или у власништво. Али и министар је морао признати да ће на тај начин у руке мађарских земљорадника прећи само око 400.000 катастралних јутара, тојест мање него 200.000 хектара.

На другом месту ће доћи ред на ону земљу која није као што треба обрађивана и која лежи, такорећи, без користи. На трећем месту ће закон одузети земљу банкама и акционарским друштвима. Онда ће доћи на ред земља страних поданика ,као и оних који приходе од мађарске земље троше у туђини. Министар је даље подвукао да ће се говорити и о црквеној земљишној имовини, па, штавише, и о имовини „прастарих" руку, али у том случају ће се применити умеренији кључ него у првим случајевима.

Већ из тог плана видимо да ће доћи до малих промена у имовини цркве и племства, ако уопште до њих дође. Али према министровим речима, и тај план наилази на несавладиве тешкоће. Да се предузме та земља требало би око 150 до 200 милиона пенга годишње. Влада, међутим, не може ставити на располежење такву своту. Први задатак владе је да изгради што је могуће јачу армаду; буџет се мора састављати углавном с обзиром на ту потребу. Министар је изричито рекао да ће мађарска држава сав новац који јој није потребан на друге ствари трошити у ту сврху. У аграрној реформи ће се због тога поступати тако што ће држава слободну земљу давати у ситну аренду, али ће се трудити да нађе такав начин искоришћавања те земље, да вредан и окретан сељак може временом преузети ту земљу у своје власништво. У ту сврху ће се приредити акција јефтиног вештачког ђубрета, додељиваће се приплодна стока, семе итд.

Дакле, земља неће институтивно прелазити у руке ситних мађарских земљорадника. Земља која буде на расположењу употребиће се за ситну аренду. Неће доћи до експропријације земље на велико, а мађарски режим и постојећи закони ни не дозвољавају експропријацију. Дакле, као што видимо, узалудне су све друге наде мађарских земљорадника, нарочито земљорадничке сиротиње.

Пошто ће, вероватно, ускоро доћи до распуштања мађарског парламента и расписивања нових избора, не може се очекивати да ће питање аграрне реформе опет постати актив но пре идуће јесени и зиме.

Др. Ц.

Гроф Чаки изјављује да мађарска војска поседа украјинску територију са таквом снагом да би сваки отпор био узалудан

Будимпешта, 17 марта. (А.А.) — МТИ јавља:

Немачки посланик у Будимпешти г. Ердмансдорф предао је јуче министру иностраних послова грофу Чаки ју ноту немачке владе, која носи датум од 15 марта, а која се односи на пријем претседника Чешко-Словачке Републике г. др. Хаха и министра иностраних послова г. Хвалковског у Берлину као и на околности под којима је дошло до окупације Чешко-Словачке од стране Немачке.

Министар иностраних послова гроф Чаки примио је на знање ову ноту и умолио је у име Ре ента г. Хортија немачког посланика да испоручи г. Хитлеру топле честитке поводом постигнутог успеха и у име мађарске владе изразио је влади Рајха и пријатељској немачкој нацији најлепше жеље у овом историском часу.

Министар иностраних послова гроф Чаки дао је следећу изјаву:

„Масе и вође Карпатске Украјине молиле су јуче и данас мађарску владу да мађарска војска неодложно заноседне територије настањене од Украјинаца да би се брзо успоставила безбедност личног опстанка и добара украјинског народа. Влада је задовољна због ове молбе. Мађарска војска потпуно поседа украјинску територију и то са таквом снагом да би сваки отпор који би се могао замислити или напад био унапред осуђен на неуспех. Војска ће ускоро, надати се, без проливања украјинске крви — завршити поседање и успоставити нормалне услове, али притом неће ніуколико угрозити територије или границе украјинских суседа".

Министар гроф Чаки истовремено је саопштио ову изјаву италијанској, пољској и другим владама које су у добрим сусетским односима са Мађарском. Словачкој влади ова је изјава саопштена преко конзулата у Пожуну.

—о—

МАЂАРСКА ВОЈСКА ИЗБИЛА НА ПОЉСКУ ГРАНИЦУ

Будимпешта, 17 марта. (А.А.) — МТИ јавља:

Један део мађарске војскее, који је кренуо из општине Сољава, стигао је у 15.20 часова близу општинне Петрусевица на пољској граници. Једна друга колона ове групе из Сољавое истовремено је стигла у општину Боолос, која се налази близу железничке пруге између Мункача и Лавовне и сада наставља напредовање према пољској граници, која је удаљена отприлике десет километара.

Г. Геринг о положају Словачке

Лондон, 17 марта. (А.А.) — ДНБ јавља:

„Дејли Мел" доноси интервју који је генерал-фелдмаршал Геринг дао лорду Прајсу по питању нових ститута Словачке.

Г. Геринг подвукао је, пре свега, како пише г. Вард Прајс, да ће Словачка бити под немачком заштитом, али да неће бити присаједињена Рајху. Она је потпуно независна држава. Немачки гарнизони биће постављени у Словачкој само ако то затражи словачка влада.

С друге стране истакао је г. Геринг да ће Чеси уживати већу аутономију него што су је икада давали Судетским Немцима. Чеси неће служити у немачкој војсци нити ће бити примани у немачку војску.

Да би се уклонила незапосленост у Чешкој и Моравској г. Геринг је већ дао наређење да се изради већи број мера на основу којих ће се запослити радници у Чешкој.

Г. Геринг је, даље, изјавио да се Нирнбершки закони о раси неће примењивати на Јевреје у Чешкој и Моравској. Ови закони тичу се само Немаца који живе у тим областима.

Што се тиче вести да је Немачка већ дуго припремала заседање Чешке, подвукао је г. Геринг да је он сам тек у суботу ујутро сазнао да је положај у Чешкој такав да је потребна интервенција Рајха.

—o—

КОЈИ ЋЕ БИТИ БУДУЋИ ПОТЕЗИ Г. ХИТЛЕРА?

Лондон, 17 марта. — (А. А.) ДНБ јавља:

Лондонска штампа пуна је спекулација о томе који ће бити наредни кораци Немачке. Неки листови сматрају могућност да ће британски амбасадор у Берлину бити позван у Лондон да извести британску владу. Лабуристички листови сматрају да не ће г. Хендерсон бити уопште опозван.

Са дочека г. др. Хахе и г. др. Хвалковског у Берлину

Гувернер 77 југословенског ротари-дистрикта г. др. Иван Слока у Новом Саду

Гувернер 77 југословенског ротари-дистрикта г. др. Иван Слокар учиниће данас посету новосадском Ротари клубу. Г. др. Слокар стиже у Нови Сад у 5 часова после подне. На станици ће га дочекати претседник Ротари клуба др. Милан Секулић са члановима управе. Г. др. Слокар ће присуствовати вечерас радном састанку новосадских ротара, на коме ће одржати предавање г. Војин Бркић, директор Окружног уреда у пензији, о теми: Радничко осигурање.

—o—

ФРАНЦУСКИ ПОСЛАНИК Г. БРИЖЕР КОД МИНИСТРА ПРОСВЕТЕ Г. ЋИРИЋА

Београд, 17 марта (А.А.) — Министар просвете г. Ћирић примио је данас пре подне у свом кабинету француског посланика на нашем Двору г. Рејмона Брижера.

„ОБЗОР" ПИШЕ:
„Данас се више не ради о месецима: свака недеља, сваки дан је ДРАГОЦЕН за хитно решење хрватског питања"

Загреб, 17 марта. — Поводом последњег говора министра просвете г. Стевана Ћирића у Народној скупштини, „Обзор" пише:

„Речи г. Ћирића су заправо одговор свим оним елементима који се не могу помирити с тиме да је потребно прекинути с прошлошћу и поставити нове темеље за односе између хрватског народа, српског народа и словенског народа. Зато је говор г. Ћирића актуелан и од општег значаја. Г. Ћирић је изричито нагласио да он, као члан владе, добро зна да је главна брига и прва дужност данашње владе да у дванаестом часу реши односе између Хрвата, Срба и Словенаца, то — нагласио је — питање опстанка Југославије.

Ко познаје прилике у овој држави и ко прати пажљиво развитак опште ситуације у свету и зна одатле извући потребну поуку, те хоће одржање ове државе, тај ће се несумњив осложити с речима министра Ћирића, да је последњи час да се споразумно између Хрвата, Срба и Словенаца реше актуелна политичка питања. Данас се више не ради ни о месецима. Свака недеља, сваки дан је драгоцен. Зна се, додуше, да се преко ноћи не може решити цео комплекс проблема који су на дневном реду. Но ако се искрено жели правилно решење односа између Хрвата, Срба и Словенаца, не сме бити никаквих потешкоћа, никаквих запрека, да се одмах, безодвлачно делима потврди та добра воља. Може се, додуше показати на овај или онај моменат као на запреку за хитно решење актуелних политичких питања. Но кад не би постојале те потешкоће, онда се сам проблем не би постављао у данашњој својој замашности и актуелности".

—o—

ФИНАНСИСКИ ОДБОР СЕНАТА ПРЕТРЕСА БУЏЕТ У ПОЈЕДИНОСТИМА

Београд, 17 марта. — Финансиски одбор сената усвојио је јуче буџет у начелу и прешао на претрес у појединостима. Усвојени су буџети: Врховне државне управе, пензија и инвалидских потпора, државних дугова, резервних кредита, прихода и Министарства правде, Министарства грађевина, Министарства шума и рудника, Министарства пошта и Министарства просвете. Данас је рад настављен.

—o—

МИНИСТАР Г. ЉУБОМИР ПАНТИЋ У НОВОМ САДУ

Јуче после подне допутовао је у Нови Сад министар шума и руда г. Љубомир Пантић. Министар г. Пантић обишао је дирекцију шума а потом је разгледао новоградњу монументалне палате Дирекције шума и руда, на Булевару Краљице Марије.

Предвече је министар г. Пантић посетио клупске просторије Југораса, где је дуже времена разговарао са претставницима Обласног и Месног одбора.

—o—

ПОВРАТАК БАНА Г. ДР. РАДИВОЈЕВИЋА ИЗ БЕОГРАДА

Јуче после подне вратио се Бан г. др. Јован Радивојевић из Београда. Боравак Бана г. др. Радивојевића у Београду имао је службени карактер.

Пензионо осигурање новинара постаје обавезно од 1 априла

Осигурање новинара по Закону о пензионом осигурању службеника и по Уредби о проширењу пензионог осигурања службеника на новинаре од 10 марта о. г. (Службене новине од 11 марта бр. 56) има се почети спроводити од 1 априла ове године. Приноси за пензионо осигурање новинара у смислу чл. 4 напред поменуте Уредбе имају се плаћати почев од 1 априла о. г. за све новинаре на које се односи Закон о пензионом осигурању службеника и напред споменута Уредба о проширењу пензионог осигурања на новинаре.

Рок за подношење пријаве у смислу § 63 Закона о пензионом осигурању службеника је 14 дана пре почетка дужности плаћања приноса.

У циљу што правилније примене поменуте Уредбе, Министарство социјалне политике и народног здравља скреће пажњу свима послодавцима који запослују лица, која потпадају под обавезу осигурања по напред споменутој Уредби, да иста с обзиром на напред наведени рок из § 63 Закона о пензионом осигурању службеника, пријаве на прописаном формулару надлежном пензионом заводу за службенике одмах, а најдаље до 1 априла о. г.

Послодавци новинара са подручја Пензионог завода за службенике из Београда имају за своје службенике поднети пријаву овом Заводу, који се налази у Београду, Штросмајерова улица 9/II, где могу набавити и прописане формуларе за ову пријаву. Послодавци новинара са подручја Пензионих завода у Загребу и Сарајеву имају се са својим пријавама обратити на Пензиони завод за службенике у Љубљани, пошто Пензиони заводи у Загребу и Сарајеву још нису почели да самостално послују.

Послодавци новинара, који запослују лица обавезна на пензионо осигурање службеника на подручју више пензионих завода, могу сва лица пријавити на осигурање код оног Завода, на чијем је подручју седиште предузећа или послодавца.

—o—

ОДОБРЕН ЈЕ ПРАВИЛНИК ЗА ИЗВРШЕЊЕ УРЕДБЕ О ПУТНОМ ФОНДУ

Одобрен је правилник за извршење Уредбе о Путном фонду Дунавске бановине, који је прописао бан Дунавске бановине.

—o—

ПРЕД ОСНИВАЊЕМ МАЂАРСКОГ КУЛТУРНОГ УДРУЖЕЊА У ВРШЦУ

Вршац, 17 априла. — У Вршцу је покренута акција за оснивање Мађарског културног удружења. Мађари у Вршцу, већином радници, преко г. др. Денеша Грефтнера замолили су министра пољопривреде г. Николу Бешлића да помогне акцију вршачких Мађара.

Постављења, унапређења и премештаји бановинских службеника

Одлуком бана Дунавске бановине постављени су: за бановинског лекара код Удружења здравствене општине у Попозцу др. Иван Калчић, бановински лекар приправник код исте Удружене здравствене општине; за бановинског лекара приправника код Удружене здравствене општине у Гроцки др. Иван Занкевић, приватни лекар из Београда. Даница Н. Илић, занатска учитељица и в. д. управитељице Женске занатске школе у Великој Кикинди преведена је за стручну учитељицу исте (XX) положајне групе у струку чија су звања распоређена од девете до пете положајне групе. Постављен је за архивског чиновника приправника код Државног хигијенског завода у Новом Саду Андрија Војнић. бивши чиновник Градског поглаварства у Суботици. Постављен је за званичника болничара код Државне болнице за душевне болести у Ковину Иван Ивош, дневничар званичник исте болнице.

Одлуком бана Дунавске бановине унапређени су: за бановинског пољопривредног чиновника седме положајне групе код Среског начелства у Дарди Никола Цвејановић, бановински пољопривредни чиновник осме положајне групе; за архивског чиновника девете положајне групе Државне болнице за душевне болести у Ковину Милоје Накић, архивски чиновник девете положајне групе.

Одлуком бана Дунавске бановине премештени су: др. Владимир Николић, бановински лекар Бановинске болнице у Пожаревцу на раду код Удружене здравствене општине у Бановинску болницу у Бар. Тополи; др. Никола Духовић, бановински лекар код Удружене здравствене општине у Лужници у Удружену здравствену општину у Врачев Гају; др. Никола Фиртилио, бановински лекар код Удружене здравствене општине у Јунковцима у Удружену здравствену општину у Крагујевцу; др. Стеван Димитријевић, бановински лекар код Бановинсе болнице у Бар. Тополи у Удружену здравствену општину у Вар. Тополи; Цветко Поповић, бановински лекар приправник код Удружене здравствене општине у Врачевом Гају у Удружену здравствену општину у Букосавцима; Владимир Копривникар учитељ пољопривредне школе код Пољопривредне школе у Крагујевцу у истом својству у Задружну винарску школу у Вршцу; Радомир Ђурић суплент приправник код ниже пољопривредне школе у Илоку за бановинског пољопривредног чиновника приправника начелства Среза моравског у Жабарима; инж. Димитрије Жирев, бановински пољопривредни пристав код начелства у Рачи Крагујевачкој у истом својству у Нижу пољопривредну школу у Илоку; Радмила Пержун, административни чиновник код Дечјег дома „Колевка" у Суботици у одељење за социјалну политику и народно здравље Банске управе; Никола Линчевски, бановински пољопривредни пристав код Начелства Среза моравског у Жабарима у Начелство Среза лепеничког у Рачи Крагујевачкој; Андрија Посојевић, бановински помоћни књиговођа код Бановинске болнице у Пожаревцу у Одељење за социјалну политику и народно здравље Банске управе; Љубица Пешић, рођ. Михајловић, бановински канцеларски чиновник код Начелства среза у Оџацима у Начелство среза у Земуну; Јован Панкеричанин, бановински техничар код Техничког одељка при Начелству среза врачарског у Технички одељак при Среском начелству у Вршцу; Марко Брајовић, надзорник државних путева код Техничког одељка при Среском начелству у Новом Саду у Технички одељак при Среском начелству у Сремској Митровици са седиштем у Руми.

Одлуком бана Дунавске бановине уважена је оставка на бановинску службу: инж. Браниславу Милосављевићу, супленту приправнику код Задружне винарске школе у Вршцу; инж. Милуну Ивановићу, асистенту приправнику код Енолошке станице у Вршцу и инж. Лазару Ерцеговцу, бановинском пољопривредном чиновничком приправнику код Среског начелства у Иригу.

Проблем женске школске деце у Новом Саду

Начелно питање умесности и потребе школовања женске деце, као и питање практичног упослења школованих жена, у вези са питањем њихове животне егзистенције, решено је у њихову корист.

Данас, за време њиховога школовања, лебди над женском школском децом, над њиховим наставницима и над њиховим родитељима, проблем прилика и околности у којима се та женска деца школују; у којима она проведе своје младалачке дане; у којима оне расту и развијају се физички и морално; у којима се крећу кроз данашњицу и пробијају у своју личну и у општу националну будућност.

Не може бити и није без основа питање: да ли је стварност у овом погледу довољно лепа и одговарајућа. Такво питање је тим умесније, јер смо свесни и осведочени сви редом да нису довољно лепе и одговарајуће уопште прилике у којима живи данашњи човек, а нарочито дете, и посебно још женско дете.

Признајмо сами себи, какво је друштво у коме се креће данашње женско дете. Потсетимо се, каква је улица, којом то женско дете иде до школе и натраг. Замислимо се, коликим моралним инзултима је женско дете често изложено на тој улици, по беспосличарским угловима, у трамвајима и аутобусима, па тек на железницама и по железничким чекаоницама онда када је дете принуђено и на свакодневно путовање железницом ради свога школовања. Запитајмо се, шта је учињено за моралну заштиту деце и за спречавање тих моралних инзулта, односно да ли је уопште шта учињено.

Заинтересујмо се у каквим хигијенским приликама живе и под каквим условима се физички развијају женска школска деца у изнајмљеним становима, па често и у родитељском дому. Размислимо, колико штетних удара са хигијенскога гледишта у свом физичком развоју свакодневно претрпе тек она деца која су принуђена да часове који би им били потребни за одмор проводе у железничким вагонима и по железничким чекаоницама. Запитајмо се, помаже ли ту нешто стварно надзор који се врши и може ли ту уопште нешто помоћи повремени надзор од стране школских власти самих, без ефикасне помоћи других власти, па да ли се од стране ових уопште подузима нешто за поправак тих прилика.

Па када су нам познате прилике моралног и физичког узгоја женске школске деце изван школе, зађимо и у саме школе које похађају та женска деца и заинтересујмо се, да ли бар те школе, институције намењене моралном и физичком узгоју нашег народног подмлатка, одговарају условима потребним да би се деца заиста могла физички јачати и да не би бар онде била изложена евентуалним околностима штетним чак и по њихов морални узгој.

На пример, зађимо у Државну женску грађанску школу у Новом Саду. Она има своју сопствену школску зграду, али већи део те зграде заузела је Државна мушка грађанска школа. Последица тога је, пре свега, и само тога последица, да се мора вршити раздељена настава, преподневна за једну децу и поподневна за другу. Да не залазимо даље, него да се запитамо само за проветравање тих школских просторија, па ћемо се уверити у нехигијеничности атмосфере у којој неколико часова дневно дишу та слаба дечија плућа. Зађемо ли, пак, и даље па заинтересујемо ли се за број деце у једној просторији и за кубатуру те просторије, за осветлење нарочито у вечерњим часовима и т. д., добијамо још јрњу слику школског живота те јадне женске деце. Слабокрвност, пнеумонија, разне врсте туберкулозе и друге болести имају у таквим приликама несумњиво погодан терен за свој развој, па се о физичком напретку деце и о хигијенским условима за такав напредак не може ту ни говорити. Колику пак, моралну штету у свом узгоју могу претрпети женска деца од присуства мушке деце неке друге школе у истој згради и у истом дворишту, нарочито за време вечерњег одмора, па колику моралну штету трпе та женска деца после завршене вечерње обуке, идући по мрачним улицама кући, о томе поразговоримо искрено и отворено са наставницама те женске деце. Загледајмо само у наставничку зборницу и погледајмо наоколо сабијене разне ормане са збиркама, машине за шивење, машине за писање, и у средини тога свега притешњен наставнички сто, па ће нам бити јасно, да није могуће и даље у оваквим приликама оставити Државну женску грађанску школу у Новом Саду. А ту је бар једноставан излаз: зграду Женске грађанске школе препустити самој Женској грађанској школи, а Мушку грађанску школу сместити у коју другу прикладну зграду, сада, приликом сеобе разних надлештава услед сметања канцеларија Банске управе у нову бановинску палату.

Узмимо и други пример, Државну женску реалну гимназију. И ту су у истој згради смештене не само две, него три школе: Женска гимназија, Женска учитељска школа и Мешовита трговачка академија. И ту је раздељена настава, делом преподневна, делом поподневна, са истим недовољним проветравањем просторија, као и код Женске грађанске школе, са истим ваздухом пуним заразних бакцила; и ту је исто тако збијање великога броја деце у малу кубатуру просторија; и ту је исто са рђавим осветљењем, не само у вечерњим него и у дневним часовима. Ту се чак и гимнастичке вежбе врше између клупа и столова, у истом непроветреном зраку. И ту је иста неприлика са присуством мушкараца из друге школе у истој згради, у истим ходницима, на истом степеништу, и немогућност уплитања управе једне школе у послове управе друге школе. (Не мислим ништа да приговарам управама других школа, јер сам уверен да оне савесно врше своју дужност и да ни њима није угодно данашње стање). Заинтересујмо се у Женској гимназији, на пример, где им је географска збирка, па ћемо ју наћи у једном степеништу испод степеница, помешану са разним другим збиркама. И овде ћемо доћи до осведочења, да овакво стање није ни у овој школи издржљиво.

У Женској учитељској школи чини се да је стање још најбоље. Она је своје просторије бар оградила и затворила за себе саму. Али ни овде се не може говорити о довољном броју просторија ни о потпуном задовољавању хигијенских услова. Овде су искоришћене за децу чак и просторије управничкога стана, али деца су и поред тога присиљена, на пример, да у чистим просторијама проводе не само часове наставе него и часове свога учења. Несумњиво је да би и овој школи било потребно више просторија, нарочито с обзиром на то што је са школом спојен и школски интернат.

Када је пре пар месеци једна депутација дечјих родитеља молила бившег Бана г. Светислава Рајића да се омогући градња посебне зграде за Женску гимназију у Новом Саду, не разумем зашто, јавност је информисана као да је та депутација тражила да се из заједничке зграде избаце Женска учитељска школа и Трговачка академија. Мени је, као члану управе Заједнице дома и школе, познато баш напротив, да се ми у тој депутацији нисмо хтели задовољити са таквим предлогом, него смо инсистирали на захтеву да се Државној женској реалној гимназији сагради посебна школска зграда, која би, с обзиром специјално на физичку нежност женске деце, била саграђена према најсавременијим хигијенским школским потребама.

По мом скромном мишљењу, не упуштајући се у критику свршених чина, држим да је потреба хигијенских школских зграда преча од потребе неких других јавних грађевина. Можда би се ту могло још нешто изменити.

Напомињем, нарочито, да женске школе у Новом Саду немају нити просторије у коју би примале путујућу децу са стране, за време од доласка воза до почетка школске наставе, те од свршетка школске наставе до поласка воза, нити та путујућа деца имају организовано снабдевање бар топлим млеком или чајем јутром по доласку у Нови Сад, или увече пре поласка из Новог Сада.

Треба да мислимо на проблем женске школске деце!

Др. Стојан Јеремић

—o—

ОТВАРАЊЕ НОВИХ ЈАВНИХ АПОТЕКА У ДУНАВСКОЈ БАНОВИНИ

Одељење за социјалну политику и народно здравље Банске управе расписало је натечај за подељивање дозвола за отварање нових јавних апотека у Дунавској бановини. У питању је отварање нових јавних апотека у овим местима: по реду друге у Великом Градишту, Срез рамски; по реду прве у Лозовику, Срез ораШки; по реду прве у Селевцу, Срез јасенички; по реду прве у Поповцу, Срез батински; по реду прве у Јерменовцима, Срез вршачки; по реду прве у Лалићу, Срез оџачки. Молбе ће се примати до 12 априла закључно.

—o—

У СТАРОЈ ПАЗОВИ ЈЕ ОСНОВАНА СТАНИЦА ЗА ЛЕЧЕЊЕ ЕПИЛЕПТИЧАРА

Стара Пазова, 17 марта. — Министарство социјалне политике и народног здравља основало је при Здравственој станици у Старој Пазови Станицу за бесплатно лечење епилептичара (падавичара). Ту станицу ће водити г. др. Ђорђе Медаковић, специјалиста за живчане болести из Париза, који се сада налази на раду у Министарству социјалне политике и народног здравља у Београду, а примаће болеснике сваког четвртка од 9 сати пре подне. Лечење ће бити потпуно бесплатно.

Конкурси
за попуњавање упражњених места у самоуправној служби

Општинска управа у Новом Бечеју расписује натечај за место општинског пореског подбележника. Потребна је потпуна средња или њој равна школа са испитом зрелости. Поред минималних принадлежности, има стан, осветлење и дрва. Молбе поднети до 12 априла.

Општинска управа у Накову расписује натечај за место општинског бележника. Минималне принадлежности 600 динара, додатак 1100, стан, огрев и башта. Молбе поднети до 12 априла.

Одељење за социјалну политику и народно здравље Банске управе расписује натечај за два лекара Удружене здравствене општине у Делиблату, Среза ковинског, и Хајдучици, Среза вршачког. Молбе поднети до 22 марта. Надаље расписује натечај за лекара Удружене здравствене општине у Јунковцима, Среза колубарског. Молбе поднети до 12 априла.

Општинска управа у Илинцима расписује натечај за место општинског благајника. Минимална плата 600 динара, станарина 100 динара. Молбе поднети до 12 априла.

Општинска управа у Брањином Врху расписује натечај на место општинског бележника. Основна плата 700 динара, додатак 1280. Молбе поднети до 12 априла.

Општинска управа у Пољану расписује натечај на место општинског деловође. Молбе поднети до 12 априла.

Градско поглаварство у Сенти расписује натечај на место секундарног лекара при Градској јавној болници у Сенти са правима и дужностима као и у државној служби и на упражњено место градског баштована, који се бира на три године. Молбе поднети до 12 априла.

Општинска управа у Зуцама расписује натечај на место општинског деловође. Минимална плата 600 динара, додатак 120. Молбе поднети до 12 априла.

Општинска управа у Топољу расписује натечај на место општинског подбележника. Месечна плата 600 динара, додатак 500, стан, башта и ораница. Молбе поднети до 12 априла.

Сремски пољопривредни одбор у Вршцу расписује натечај на место деловође са свршеном средњом пољопривредном школом. Принадлежности 1000 динара месечно. Молбе поднети до 20 марта.

—o—

ПЕТРОВГРАДСКА ХРОНИКА

Код Окружног одбора занатских удружења у Петровграду положили су мајсторски испит: Михајло Капел, бравар, Димитрије Ђукић, столар и Петар Салма, кројач.

Код Удружења занатлија за град и Срез Петровград положили су помоћнички испит: Петар Рацков, столар, Александар Косоруш, Имре Борбељ и Андрија Халаш, столари, Себастијан Шмит, кројач, Самуило Фрајнд, златар и Бранко Покрајац, тапетар и личилац кола.

Удружење занатлија за град и срез Петровград одржаће годишњу скупштину 26 марта, у 14 часова у великој дворани Удружења занатлија

Једна цигарета изазвала тучу због које је Јован Антоловић осуђен на три месеца затвора

Док су грађани спавали, на чарди Ракићевој, код Дунава, се оргијало. Састало се неколико младића па им је тешко било да се растану. Они су пили и пушили. Сати су одмицали. После поноћи је неколицина већ била савладана алкохолом. Коса им се накострешила, очи засветлиле, а очни капци се сваки час спуштали, вероватно да би тим учестаним покретима рашчистили видик од дуванског дима. Јован Антоловић се нарочито истицао. Час је дремао, час викао и певао. Образи су му били румени, а руменило проузроковано алкохолом чинило га је још здравијим.

У зору је пошао у двориште да се мало освежи и да завије једну цигарету. Не зна ни сам како му је успело да завије цигарету и да је припали. У том је приметио да му се приближава Михаило Киш. Михаило је заискао цигарету, но Јован га је одгурнуо од себе. И Михаило није остао дужан, те је настало гурање, но у једном моменту је Јован Антоловић извадио бритву, дужине око 10 центиметара, и забио је Михаилу Кишу са десне стране грудног коша, испод седмог ребра. Врх бритве је доспео у плућа. Настало је крварење, услед чега је Михаило Киш морао неколико месеци да лежи, да би се опоравио.

Када је оздравио, поднео је тужбу Окружном суду. На претресу кој судије појединца г. Душана Дамјановића (записничар г-ђа Видосава Ристић) поново су се сусрели. Михаило Киш је тужио Јована Антоловића за нанету му телесну повреду, с тим да му тужени има платити 1000 динара на име трошкова лечења и 2000 динара на име изгубљене наднице.

Суд је донео пресуду, којом је Јована Антоловића осудио на 3 месеца затвора.

Редовно купање у Новосадској минералној јодној води значи: здравље

ЛОПОВ У БЕКСТВУ ОДБАЦИО ПАКЕТ СА ПОКРАДЕНОМ РОБОМ

Петровград, 17 марта. — У Словачком Арадцу примећен је један сумњив младић, који је под мишком носио велики пакет. Људи који су га приметили упозорили су полицију. Када је овај то приметио, почео је да бежи, па је бацио пакет и побегао. У пакету нађене су ствари које су недавно украдене из петровградске гвожђаре Јулија Дауна. *(Дан)*

СЛОБОДНА ТРИБИНА

ПРЕД ЗАСЕДАЊЕ ТУРИСТИЧКОГ САВЕТА ДУНАВСКЕ БАНОВИНЕ

Актуелни туристички проблеми

За 20 о. сазван је Туристички савет за Дунавску бановину. Ова одлука новог бана г. Радивојевића долази у добар час, долази онда када се више није смело ни требало чекати са решавањем доиста најхитнијих проблема и важних туристичких питања, која засецају доста дубоко и у друга подручја јавног и привредног живота наше Бановине. Шта ће се решавати на седницама Туристичког савета ми не знамо, али сматрамо да је потребно истаћи неколико питања и сугестија пред Савет, па му на тај начин макар мало олакшати рад и могућност да дође до што правилнијег и кориснијег решења свих туристичких проблема у Бановини.

У оквиру кардиналних проблема нашег локалног, бановинског туризма на првом месту иде питање изналажења и осигурања потребних средстава за подизање, довршење и преуређење планинарско-туристичких домова у Бановини. Треба осигурати и отпочети са проширавањем, завршавањем и преуређењем туристичког дома на Букуљи, код Аранђеловца, и куће на Руднику, као и средства за проширење и потпуније уређење планинске куће Српског планинског и туристичког друштва на Космају. Четврта важна ствар је подизање туристичког дома на Стражилову, код Бранковог гроба, или у његовој околини. Бранков гроб је национално ходочашће наше школске омладине, па је жалосно да о томе треба још увек водити дискусију како је потребно да Бранкова сен и успомена добију значајан и важан културни пандан у једном туристичком дому, који би био стециште омладине и извор здравља за њене старије. Важно је и питање подизања туристичког дома у Чортановачкој шуми и на крају: проширење, односно завршење Туристичког дома друштва „Фрушка Гора" на Иришком Венцу, најближег и најподеснијег туристичког објекта за Нови Сад, Бачку и Банат.

Ово би била актуелна грађевинска политика туризма и планинарства у нашој Бановини, т. ј. задовољење његових најужих и најпречих грађевинских потреба које су изван дискусије. Тим пре јер потребе не премашују већи издатак од милион динара. Дравска и Савска бановина треба да буду пример и потстрек нашој Бановини како и на који начин се помаже рад на подизању туристичких и планинарских домова. У Словеначкој се просечно сваке године подигну најмање 2—3 нове планинске куће. Досада их Дравска бановина има преко 64, а Савска преко 38. Савска бановина сваке године у свом буџету вотира за потребе туризма преко 2 милиона динара. Приморска исто тако, Дравска приближно, а Дунавска је у свом буџету за 1939-40 г. вотирала за потребе туризма — 70.000 динара. Истина је да су потребе у овој Бановини мање — свега 18 места важе као туристичка, бањска и климатска —, па опет сматрамо да и тих 18 места заслужују већу и дубљу потпору.

Друго важно питање, са којим треба да се Савет позабави, јесте питање мера које би оживеле и побољшале хотелске прилике у туристичким местима наше Бановине. У извесним туристичким местима наше Бановине или нема уопште хотела или су ти хотели у техничком, хигијенском и естетском погледу на најнижем ступњу.

Актуелна је и потреба стварања курса за угоститељско особље. Потребно је, затим, давање ефикасне материјалне помоћи појединим угоститељским предузећима на основу мишљења једне компетентне анкетне комисије. Давање ове помоћи преко је потребно у првом реду и као најпречe за хотеле, односно угоститељске радње у Аранђеловцу на Руднику, у Горњем Милановцу, Младеновцу, Смедереву, Срем. Карловцима, Срем. Каменици, у Илоку, у бањи Русанди, Ст. Кањижи и у Слан камену.

Савет би требао да поведе рачуна и о измени и допуни бановинског Правилника о угоститељским радњама у туристичким и бањстким местима.

Треће питање на које би Туристички савет исто тако требао да обрати своју пажњу, јесте питање образовања месних, општинских туристичких одбора у туристичким местима. До њиховог образовања није уопште долазило (чак га ни град Нови Сад није образовао), иако је крајње време да они проради и отпочну са пословима који на њих чекају.

Р. Р.

ЗАНИМЉИВО СУЂЕЊЕ У СЕНТИ

Хоргошка винарска фирма Браћа Ваш тужена је због нелојалне конкуренције што је ставила у промет „Краљевбрешки бисер"

Сента, 17 марта. — Судија Среског суда г. др. Љубиша Михалцић донео је пресуду по тужби познате фирме Бруна Мозера, из Земуна, против реномиране винарске фирме у Хоргошу, Браће Ваш.

Фирма Бруно Мозер увела је своје познато и популарно вино под заштитном марком „Карловачки бисер". Међутим, пре извесног времена, хоргошка фирма је пустила у промет своје вино под називом: „Краљевбрешки бисер".

Према мишљењу г. Бруна Мозера, Браћа Ваш су се на тај начин огрешила о Закон о нелојалној конкуренцији. Тако је покренут кривични поступак против Браће Ваш код Среског суда у Сенти.

Тужена фирма је признала да је заиста продавала вино под називом „Краљевбрешки бисер", али се бранила да то није заштитна марка, него назив једне врсте вина, које се продаје не само у нашој, него и у другим државама под истим називом.

Суд је одржао доказни поступак и на крају Браћу Ваш ослободио од оптужбе.

—o—

ОДЛИКОВАЊЕ Г. МИРКА МАРКОВИЋА

Оџаци, 17 марта. — Срески начелник г. Бранштетер предао је орден Св. Саве петог реда г. Мирку Марковићу управитељу школе у Пивницама, који је одликован за његов просветни рад.

Г. Марковић је организатор свију просветно-културних и задружних установа у Пивницама. До сада је за свој рад већ два пута награђен похвалницом и новчаном наградом из Фонда Њ. В. Краља.

—o—

ЗАВРШЕНА ЈЕ ИСТРАГА ПРОТИВ УБИЦЕ ДОБРОВОЉЦА БРАНКА ПОПОВОГ

Истражни судија г. Милан Папричић завршио је истрагу против Шандора Шереша, ратара из Жабља, који је 3 децембра убио добровољца Бранка Поповог. Окружни суд ће одржати главни претрес у првој половини априла о. г.

Гђа Даница Попов повлачи пријаву против свога мужа који ју је у пијаном стању испребијао

Петровград, 17 марта. — Гђа Даница Попов, коју је, какосмо јавили, њен муж г. Душан Попов пре неколико дана испребијао, те се сада налази у болници, повукла је своју ранију изјаву коју је дала полицији тражећи да се њен муж што строжије казни. Гђа Попов изјавила је истражном судији да моли да се против њега обустави кривични поступак, пошто је био пијан када је тако према њој поступио.

Након тога истражни судија донео је решење да се г. Душан Попов пусти на слободу. Г. Попов је одмах пуштен на слободу, али се истрага против њега води и даље.

Гђа Попов се осећа већ нешто боље, али се још увек налази у болници. *(Дан)*

ИЗВРШИО ЈЕ САМОУБИСТВО ЗБОГ СТАРОСТИ И БОЛЕСТИ

Јуче после подне извршио је самоубиство вешањем 75-огодишњи Јосиф Јухас, са станом у улици Војводе Вука 87. Старац је становао код своје ћерке. Јуче после ручка, када никога није било у кући, старац је искористио прилику и обесио се. Кад су га пронашли, већ је био мртав. Како се сазнаје, старац је извршио самоубиство због старости и болести. Његов леш је пренесен у просектуру Државне болнице.

ТРИ КРАЂЕ У НОВОМ САДУ

Индустријалац г. Александар Нађ пријавио је полицији крађу свиле, у вредности од 350 динара. Индустријалац г. Милорад Матејић је поднео тужбу против својих намештеника који су му украли грађевинску робу. Трговац г. Јосип Рехницер пријавио је полицији да су непознати лопови однели са његовог тавана разно рубље у вредности од 10.000 динара.

СРЕЋКЕ

за ученике I класе 14 априла

купујмо или наручујмо поштом код главног овлашћеног продавца

Лајош Лустиг

Нови Сад, Краља Александра улица 13.

Нов план према досадашњем пружа још више могућности за згодитке

ШАХ

Борба за првенство Суботице

Ко ће бити првак: Лулић или Старчевић?

Суботица, 16 марта. — Приближује се крају борба за шампионат Суботице. Још има свега једно коло, поред неколико заосталих партија, које се имају одиграти пре тринаестог односно последњег кола. Иако на овом турниру нису узели учешћа суботички играчи од имена, тиме није умањен значај ове утакмице. Већина играча који нису узели учешћа у овом такмичењу нису више они играчи који су пре били, јер их је суботичка шаховска омладина потиснула, пласирајући се на завиднији ниво. Познато је да су некада на водећим местима играчи сада само сенке своје прошлости.

Похвално је и уједно пријатно изненађење за Суботицу истицање младих играча на овом турниру. Треба поменути да је од самог почетка па до краја турнира водио на табели Габор Лулић, из Буњевачког шах клуба. Иако звучи парадоксално, али је истинито, да је Лулић истински претставник буњевачког сељака. Како он на свакој приредби учествује у чизмама, његове победе много не конвенирају суботичким шаховским звездама. На целом овом турниру је он једини који је прошао без пораза али је имао четири ремија, те стога дели прво место са Старчевићем, који има једну изгубљену партију са два ремија. Полагала се нада у Старчевића, али не у толикој мери колико је он то документовао приликом овог турнира. Иако још није одиграно задње коло, слика је већ јасна, ко може бити првак. Лулић и Старчевић су толико измакли испред осталих такмичара да их нико не може стићи. Од њих двојице има да се одлучи ко ће бити првак, и то не путем међусобне борбе. Више изгледа има Лулић, јер има слабијег противника него Старчевић. Изненађење је слабо пласирање Балажпириа и Томића који уживају добар глас међу суботичким шахистима. За остале се и очекивало што су дали на овом турниру.

Након дванаестог кола и неколико заосталих партија, које веома слабо могу утицати на коначан пласман, табела изгледа овако:

1) Лулић (Буњевачки шах клуб) поена 10 (12); 2) Старчевић (Суботички шах клуб) 10 (12); 3) Балажпири (Раднички шах клуб) 8 (12) 4) Томић (Суботички ш. кл.) 7 (11) 5) Гал А. (Буњевац ш. к.) 6½ (12) 6) Апро (Раднички ш. к.) 6 (11) 7) Др. Штенфелд (Суботички шах клуб) 5½ (11) 8) Фаркаш (Графички шах клуб) 4 (9) 9) Будинчевић (Графички шах клуб) 4(11); 10) Ленгдваи (Секција шах клуб) 4 (10); 11) Гал Ј. (Мађарска читаоница ш. к.) 4 (12) 12) Балог(Раднички ш. к.) 4 (11) 13) Белиновић (Буњевац шах клуб) 3 (12) 14) Рожа (Секција шах клуб) 2 (10).

Мим.

ФЕЉТОН »ДАНА«

МЕЂУ ЉУДОЖДЕРИМА

Род протрља очи. Осећао је умор по целом телу. Онако дремљив повиче:

— Хеј! Фреде! Где си? Колико је сати? Шта је са тим чајем?

Прва ствар коју је запазио била је та, што Фред није био обријан нити прописно обучен. Сав је био у дроњцима и коса му је била разбарушена. И што је најгоре, стајао је пред њим без чаја.

То га је изненадило и поче да се присећа шта се то догодило прошле ноћи. Тек тада примети да се не налази у својој кабини, већ на неком песку. Тада му тек све би јасно. Проте се на лакат и погледа око себе. Видео је само бео, сунцем обасјан песак и непрегледно море.

— Ама, шта се то догодило?

— Па синоћ смо се разбили о стену. Ви сте били ударени по глави и зато се ничега не сећате. Мислили смо да нећете преживети. Како вам је сада?

— Не знам ни сам. Не боле ме ништа. Али где смо ми то? И како смо овде доспели?

Тек што је Фред почео да своме другом капетану објашњава све појединости синоћњег страдања, када се из палмове шуме зачу јак писак и неколико нагих црнаца излете из ње.

Род брзо скочи на ноге и готово се судари са једним огромним црнцем који је имао само нож за појасом као тоалету.

— Вадабуки мунгеринга! поче он да говори, али га Род, а Фред још мање није разумео.

— Парле ву, дајч или италиано, или ма шта друго? упита га Фред.

*

Најзад после дугог објашњавања мимиком пођоше у село. Ишли су најпре кроз неку шуму а затим се појави мало село, начињено од колиба. Уведоше их у једно пространо двориште, где је на једноме подиуму седео један огроман црнац. Био је веома свечано обучен. Од појаса на доле имао је неку врсту сукње од неке свилене материје а око голога врата носио је црну кравату.

Када су се осуђеници приближили он пусти из себе глас јак као рика лава.

— Ха! Инглези?

— Не, господине! Ми смо Американци. Припадамо морнарици Уније и скрећемо вам пажњу да ће, ако нам само једна длака буде фалила, наша морнарица доћи цела овде. Пошто већ знате енглески, реците нам какве су ваше намере и шта ви од нас тражите? Пре свега, реците ми ко сте ви?

— Ја! И огроман црнац поче да се смеје да су се све околне зграде тресле Ја сам краљ Панко. Господар света, власник свих Капоко острва. Ово је моја краљевска резиденција острво Мингару. Добро дошли!

И док се Род прибрао, јер није знао шта ће на ово да одговори, негде из дворишта поче тако јака дрека и лупа да су ми уши заглушиле.

— То се моји ратници веселе! објасни краљ. Ако је по вољи спремите се и ви за свечаност!

— Свечаност?

— Да, сутра је велика свечаност. Можда ћете нас почастити својом посетом. Спремам вам за сутра велико изненађење. А за сада будите мој гост. Даћемо вам одела. Добићете храну у изобиљу. Морате да се поправите и да постанете дебели.

— Дебели?

— Дабоме. Спремићемо вам мајмуне, спремљене на јединствен начин. Ја их додуше неволим, јер ја знате само волим енглеско месо.

— Енглеско месо?

— Да. Оно је најукусније за мој рачун.

Род није још ни дошао себи од изненађења, када га Фред повуче за рукав показајући му нешто руком. Род се окрете и опази у дворишту велику гомилу људи како играју као неко коло око једног белог човека.

— Па то је Бил! позика Род. И заиста то је био Бил, крмар са брода.

— Па шта ви радите са овим човеком? упита Ред краља.

— Он је наш гост и ми му одајемо све почасти које доликују једноме морнару.

После интервјуа са краљем, Род и Фред изишли су напоље. Како им је било дозвољено да се слободно шетају по острву, то се још то поподне нађоше са Билом.

— Но, Бил, како је?

— Не знам шта да вам кажем, господине Роде, према мени су веома пажљиви, али ми се никако то не свиђа. Покушавају на све начине да ме увеселе, али све имам неко предосећање да се то неће добро свршити.

— Најгоре је што немамо оружја, додаде Род, али и да га имамо шта бисмо могли урадити кад су они у надмоћности.

— Једино нам остаје да ноћас побегнемо и да се крајемо по острву док не наиђе неки брод.

Тако и урадише. Кад је пала ноћ сви се троје нађоше у шуми. Целу су ноћ лутали по шуми тражећи што скромније место да проведу ноћ. Зора их затече на једноме дрвету са кога се пружао диван поглед на море.

Када поче сунце да пали почеше да дремају, када их из полусна трже Фредов глас:

— Брод! Ено га брод на пучини!

И заиста на видику видео се облак црнога дима, који је изгледао као да се приближава. После једно четврт сата узбуђеног посматрања, јасно се видело да се брод креће према острву.

Сиђоше са дрвета и потрчеше на обалу. После пола часа један чамац са брода пристаде уз обалу.

То је био неки енглески брод који је имао пун чамац неке робе. Заповедник брода био је такође на чамцу.

Род га дочека и исприча му цео њихов случај молећи га да их узме у заштиту и спасе од људождера.

Заповедник га погледа а затим прште у весео, неусиљен смех:

— Ха! ха! Стари Понико људождер! ха! ха! Јесте ли ви при себи? Па то је најмирнији од свих урођеника. Он себе сматра великим господарем и хоће да уда своју кћер само за Енглеза. Био је једно време у Енглеској и не скида са себе кравату коју је тамо купио. Ха! ха! Људождер! Па ми смо због тога и дошли да му донесемо конзерве. Само енглеске конзерве једе. Ништа друго и не окуша.

Моле се ц. претплатници „ДАНА“ који нису извршили дужну претплату, да то изволе што пре учинити путем послатих чековних уплатница.

Уплатницу треба читко испунити на бр. 58.460 нашег чековног рачуна са назнаком да ли је нова или стара претплата.

НОВЕ КЊИГЕ И ЛИСТОВИ

ПОЉОПРИВРЕДА ШВАЈЦАРСКЕ У ИЗДАЊУ „ПОЉОПРИВРЕДНОГ ГЛАСНИКА“. У низу посебних издања „Пољопривредног гласника“ о пољопривредама напредних земаља (Сјед. америчке државе, Чехословачка, Немачка, Данска, Холандска) и приказа земљорадње и сточарства Бугарске, као и наше Словеније, — излази ових дана из штампе свечана едиција споменутог нашег часописа о пољопривреди Швајцарске. Уводно, директор Пољопривредног отсека бунда у одељењу за нар. привреду др. Ернест Фајст, приказује швајцарску аграрну политику, чије мере, сходно приликама, добивају од 1929 амо сасма нози вид. Осигурањем цена и прође, држава заштићује најважније гране сељачке производње, и тежња је да земљорадња буде многостранија. — О организацији и задацима Швајцарског сељачког савеза даје темељит напис проф др. Ернст Лаур, директор озога врховног органа швајцарске пољопривреде за заступање интереса сељачкога сталежа у јавном животу. Аутор износи широку акцију Савеза на подручју појединих пољопривредних грана — сточарства и млекарства нарочито — и његову улогу уопште, као и радни делокруг Швајцарског сељачког секретаријата. Швајцарски сељачки савез нарочиту пажњу посвећује и односима са иностранством Пољопривредна удружења и задруге у Швајцарској веома су многобројна, њихов број износи 14.000, као што видимо из чланка д-ра Е. Дурчија, претседника Удружења пољопривредних задружних савеза Швајцарске. Ове многобројне организације диктује сама структура тамошњих сељачких газдинстава (84 од сто малих поседа), а омогућене су захваљујући високом степену образовању швајцарског сељака. — Проф. др. Оскар Ховалд, орд. за пољопривредно газдовање на Техничкој високој школи у Цириху, подробно је приказао научни истраживачки рад и наставу у швајцарској пољопривреди, која има већ дуг и плодан развитак. — Низ чланака посвећен је говедарству и млекарству, гранама које за целу привреду Швајцарске, „земље млека“, имају првенствено важан значај.

Ова опсежна свеска, на 32 стране великог формата, илустрована је са осамдесетак оригиналних снимака, и беспрекорна је и по својој техничкој изради.

ПОЗИВ

за XXXIV годишњу главну скупштину деоничара **Прве Жабаљске Штедионице д. д. у Жабљу**, која ће се одржати **у 9 часова пре подне 26 марта 1939 год.** у заводским просторијама.

Дневни ред:

1. Отварање скупштине;
2. извештај управног и надзорног одбора;
3. закључни рачун, рачун губитка и добитка;
4. разрешница управном и надзорном одбору;
5. избор управног одбора;
6. избор надзорног одбора;
7. евентуалије у смислу 2 ал. §-а 28 осн. правила.

Напомена: Позивају се деоничари, да своје деонице на 2 дана пре скупштине депонују код завода.

У Жабљу, дана 1 марта 1939 год.

УПРАВА.

ЧИТАОЦИ ИМАЈУ РЕЧ

„Пре но што извршим самоубиство, има да се обрачунам са мојим непријатељима...“

„Дан“ је пре кратког времена објавио чланак из пера г. Михаила Весковића под насловом: „Каменко Ердељан-Црни, који већ годинама тражи по свету праведног човека, одлучио је да изврши самоубиство“. Ту је описан живот овог радничког писца који под ведрим небом држи предавања за народ по петровградским улицама.

Редакција „Дана“ примила је сада писмо г. Каменка Ердељана-Црног које гласи:

Ви сте публиковали чланак г. Михаила Весковића о мени, човеку који се, ево, већ пуних шеснаес година налази на улици, болестан, незапослен и гладан... Ви ни не знате шта тај чланак, непристрасно обрађен, вреди за мене сиромашног бедника кога су до данас само знали да клеветају, вређају, кињe и муче. Ви сте први уредник који сте нашли за вредно да за мене донесете нешто лепо, живо, еластично и документовано...

Г. Весковићу као писцу чланка у коме је у кратко описао цео мој и мога оца живот са свима својим врлинама и јадима, захваљујем што је и толико написао у моју корист, јер не треба заборавити да сам се ја до данас обраћао разним књижевницима и јавним радницима, молећи их да то исто учине. Међу овима било их је и таквих који уживају глас бораца за одбрану права човека, па ни ти нису нашли за потребно да ме узму у заштиту...

То је што се тиче захвалности и Вама, као уреднику, и г. Весковићу, као писцу чланка који, иначе, за мене није обична биографија, него епопеја, роман, сиже за најлепши филм.

А сад да пређем на сам чланак. Г. Михаило Весковић. У више махова ми се жалио да му моји непријатељи пребацују што је написао тај чланак, т. ј. не пребацују му што је написао цео тај чланак, већ само један његов пасус. То је пасус у којем он говори да моја трагедија личи на трагедију Драјфуса. То је, ето, господине уредниче, један доказ више да су моји непријатељи криви. Јер г. Весковић говори у чланку и то да са мном може човек да расправља о свачему о чему човечији ум уопште може да расправља. Њих не боли то што ме он хвали већ само то што ме упоређује са Драјфусом. А највише им се свиђа онај пасус где стоји да сам ја човек од речи и да ћу сигурно извршити самоубиство. Ја остајем при тој речи и сада, али пре него што ћу да извршим самоубиство имам да посвршавам још много важних послова, а у тај посао спада и обрачун са мојим непријатељима, тим крвавим џелатима... Ја никако нећу да умрем пре него што моје непријатеље не присилим да изађу са мном пред лице богиње правде, где ћу им доказати да су обични зликовци којима би већ одавно било место на робији. Када се то оствари, онда ће се и јавност уверити да је моја трагедија кудикамо већа од Драјфусове. Јер за Драјфуса су се нашли људи који су подигли свој ауторитативни глас у његову одбрану, а за мене нема никога. Ево, господине Уредниче, већ пуних 16 година се сам борим и никако нећу напустити борбу, док не победим. Моји непријатељи морају или изаћи пред суд, или се утркивати са мном на путу који води до — гробља... „Терциа нон дотур!“

Молим Вас, господине Уредниче, да ме извините што пишем оловком, јер услед батина, које сам у своје време добио од мојих непријатеља, живци су ми у толикој мери попустили, да ми руке дрхте, те не могу писати мастилом.

Завршујући молим Вас да ми још само ту услугу учините, те да ово писмо, као отворено писмо, упућено Вама, публикујете у Вашем цењеном листу.

С поштовањем

КАМЕНКО Д. ЕРДЕЉАН-ЦРНИ

Југословенска предузећа

се позивају да са својим производима учествују на изложби у Букурешту

Букурешт, 17 марта. — Академија високих комерцијалних и индустриских студија у Букурешту ради на организовању једног комерциално-индустриског музеја при Академији, који, поред тога што би служио за проширење знања румунских студената, истовремено би служио и као ефикасно средство за пропаганду и рекламу предузећа чији ће производ бити изложени у том музеју. Музеј ће бити стално отворен за све посетиоце.

Да би се пружила могућност за што успешније развиће овога музеја, тако да он располаже са што обимнијим материјалом различитих производа из што више држава, Академија апелује на сва предузећа и установе у Југославији које се интересују за узајамну трговину са Румунијом, која је од великог значаја за обе пријатељске земље, да изложе своје производе. Овим призводима ће се дати видно место у музеју.

Све мустре производа, диаграми, графикони и друго што установе и предузећа желе да изложе у музеју, треба да доставе трговинском аташеу Краљевине Румуније при Амбасади у Београду, који ће их упутити на надлежно место. А може се послати и директно на адресу: Academia de inalte studii comerciale si industriale, Bukuresti III, Piata Lascar Catargiu, а притом треба известити и трговинског аташеа о испоруци.

Мали огласи

2500 ДИН. ТРЕБАТЕ

да зарадите 1000 дин. месечно. Експедиција Марг трикотажа, Марибор. (666)

КУЋА

на продају у Хаџи Цветића бр. 8. Упитати у истој кући. (667)

Хартија за паковање

Највеће стовариште хартије за паковање у Војводини. Шубер папир за цигљане.

Лео Хиршенхаузер

Менратова палата. Тел. 27-35

СПОРТ

У недељу почињу прворазредне првенствен утакмица Нпп-а

Војводина игра у Шапцу против Мачве а НАК са Истром

У недељу, 19 о. м., новосадски првак играће своју прву утакмицу пролећне сезоне, у Шапцу, против Мачве.

Што се тиче форме играча Мачве, не можемо ништа поуздано рећи. Изгледа да је Мачва преко зиме и пре почетка првенствених утакмица мало играла. Њени играчи нису имали прилике да у већини сусретима стекну потребну кондицију и уиграност. Међутим, ако се сетимо прошле утакмице овог клуба у Новом Саду, не треба да се варамо са неком слабом формом свог противника. Јесенас, у Новом Саду нико није ни сањао да Мачва може изаћи на крај са Војводином. Знамо, пак, да је Војводина изгубила оба бода. Данас, играчи Војводине, иако нису у нарочитој форми, треба у Шапцу да однесу оба бода.

Војводина ће играти у саставу: Плац Мајтан 2, Попеску, Симин, Огњанов, Божић, Срећков, Немет, Шосбергер, Мајтан 1 и Велкер. Овај тим је засада најбољи који „црвено-бели“ тим може да да. Уколико полутке Немет и Мајтан буду при шуту, и уколико се Мајтан 1 и Немет снађу пред голом противника, победа Новосађана је осигурана. Халфлинији бисмо препоручили да не играју дефанзивно и да прати рад фора. За ужу одбрану се не бојимо, јер је она врло добра.

*

У Новом Саду ћемо имати две интересантне утакмице. Нак треба у сусрету са Истром да однесе оба бода. Међутим, ово не мора да буде и на игралишту у недељу. Истра је пожртвовани тим. Играчи Нака нису још потпуно зрели за тежа такмичења. Тако се пружа прилика да млади играчи Истре у борби са младим играчима Нака прикажу публици праву првенствену борбу са свим њезиним лепотама и узбудљивим моментима.

На игралишту „Карађорђе“ играће Раднички и Слога из Б. Паланке који ће се трудити да откину по који бод и тако поправе свој положај на првенственој таблици Нпп-а. Надамо се да ће ове утакмице у Новом Саду, као и она у Шапцу, бити одржане у спортском тону, без непотребних грубости и других незгода.

—o—

НАВИЈАЧКИ АУТОБУС ЗА ШАБАЦ

Умољени смо да објавимо да ће навијачки аутобус за Шабац пријатеља Војводине поћи у недељу, 19 о. м., са игралишта „Карађорђе“. Пут тамо и натраг стаје свега 40 динара. Полазак је у недељу, пре подне, у 9 часова.

ОГЛАС

I. Филиповачки паромлин на ваљке као задруга у Филипову даје на знање, да ће одржати своју 34 редовну главну скупштину својих чланова задругара **на дан 29 марта 1939 год. у 2 часа по подне**, у просторијама истог млина у Филипову, са следећим дневним редом:

1) Избор привременог претседника скупштине и перовође, те 2 члана за оверење скупштинског записника.

2) Извештај управног и надзорног одбора о раду у 1918 год. те давање разрешнице истом, као и подела чистог прихода.

3) Измена Правила задруге у смислу Закона о привредним задругама.

4) Евентуални предлози појединих чланова — задругара.

На коју скупштину се позивају сва г. г. чланови — задругари, да изволе присуствовати истој.

Управа.

ПОЗИВ

на редовну главну скупштину Новосадске Земљорадничке Кредитне Задруге, која ће се **одржати 26 марта 1939 год. пре подне у ½11 сати у стану задружном (Дударска ул. бр. 18.)** са следећим дневним редом:

1. Извештај управног одбора о раду 1938 год.
2. Извештај надзорног одбора.
3. Решавање о биланси и давање разрешнице.
4. Избор чланова управног одбора.
5. Избор чланова надзорног одбора.
6. Решавање о задужењу задруге.
7. Решавање до којег износа може задруга примити улог.
8. Решавање колико кредита може задруга дати појединим задругару.
9. Избор изасланика на скупштину савеза.
10. Решавање о зидању Задружног дома.
11. Примање нових правила у вези Закона о привредним задругама.

Ако се не скупи толико чланова, да би могла скупштина пуноважно решавати, одржаће се скупштина после 8 дана т. ј. 2 априла 1939 год. са истим дневним редом, на истом месту и времену, без обзира на број присутних чланова.

Нови Сад, 12 марта 1939 год.

Управни одбор

ПОЗИВ

Овим се позивају сви чланови Удружења Индустријалаца цигљарско-црепарске струке у Новом Саду, да изволе доћи на III редовну главну скупштину, која ће се одржати на дан 2 априла 1939 год. пре подне у 9 часова у сали Трг.-индустриске и занатске коморе у Новом Саду.

Дневни ред:

1) Отварање скупштине.
2) Избор два оверача записника.
3) Читање записника прошле скупштине.
4) Извештај: Управе о раду, о завршном рачуну, Надзорног одбора.
5) Давање разрешнице Управном и Надзорном одбору.
6) Одобрење предрачуна расхода и прихода за 1939.
7) Разни предлози.
8) Евентуалије.

После дневног реда дискусија о стручним питањима.

Број 238/939.

Нови Сад, 13 марта 1939 год.

УПРАВА.

Ако желите да сте елегантно одевени посетите новоотворену модну кројачку радњу

Мирка Бекер

Нови Сад, Краља Александра ул. 7 (у дворишту)

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. Музеј Матице српске отворен од 11—12 часова.

УРАНИА

од четвртка у 5, 7·15 и 9·15

Филм који слави величину хришћанске љубави и разумевање човека према човеку

„Бесмртна песма“

(Тиха ноћ... Света ноћ...)

са ПАУЛ РИХТЕР, АНИ ХАРТМАН и ХАНС МАР

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Од 11 до 17 марта

Апотека Гросингер Мр. Јована, Краља Петра ул. бр. 30. Телефон 27-40.

Апотека Михелс Мр. Јулија, Краља Петра II 70. Телефон 29-51.

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Књаз Милош“ Ш. Д. Б. НОВИ САД, Краља Александра 21. Телефон 20-20 и 32-42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169. РУМА: Телефон 39 и БЕЛА ЦРКВА: Тел. 40.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођених није било.
Венчања није било.
Умрлих није било.

—o—

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 17 марта 1939

У берзанском промету закључено данас::

ПШЕНИЦА: Бачка 152—154, банатска 152—154, сремска 151—154, славонска 152—154.

РАЖ: бачка 142.50—145.

ЈЕЧАМ: бачки и сремски 155—160.

ЗОБ. бачка и сремска 157.50—160.

КУКУРУЗ: паритет Инђија Вршац 95—96, сушени паритет Инђија 106—108, сушени паритет Вршац 105—107.

БРАШНО: 0гг и 0г бачко и банатско 240—250, број 2 220—230, број 5 200—210, број 6 180—190, број 7 150—160, број 7½ 117.50—122.50, број 8 110—112.50. — 0гг и 0г сремско и славонско 235—245, број 2 215—225, број 5 195—205, број 6 185—195, број 7 145—155, број 7½ 117.50—122.50, број 8 110 112.50

МЕКИЊЕ: бачке сремске и банатске 99—107.

ПАСУЉ: бачки и сремски бели 282.50—285 без вреће.

МАСТ: у кантама по 25 кг. бруто за нето 1340—1360.

ПРОМЕТ: средњи.

Само за 24 динара месечно

достављаће Вам се, по Вашој жељи, свакодневно новосадско издање „Дана“ одмах по изласку из штампарије.

Ако желите да постанете наш претплатник јавите Вашу адресу на телефон бр. 21-06.

Управа удружења инжењера и архитеката расправљала је на својој седници о подизању зграде Државне хипотекарне банке у Новом Саду

Управа Удружења инжењера и архитеката одржала је јуче своју редовну седницу, на којој се говорило о сталешким питањима. Осим тога расправљало се о подизању зграде Државне хипотекарне банке, на углу Краљице Марије и Краљевића Ђорђа улице. Решено је да се поднесу претставке: Градском поглаварству, Хипотекарној банци у Новом Саду и Београду, Министарству грађевина и Главној управи Удружења инжењера и архитеката у Београду и да се тражи да та зграда буде у стилу и висини осталих грађевина, у том делу града, и да на прелазу из једне у другу улицу буде зграда израђена у кривини а не са оштрим углом, јер је Министарство грађевина и Министарство унутрашњих дела одобрило регулациони план за Мали Лиман с кривинама у том блоку.

Напуштена љубавница пријавила је свог неверног драгана полицији и тако је ухваћен лопов који је поткрадао поштанске пакете

Као што је „Дан“ јавио, поштанска управа је открила да се у поштанској бараци врши крађа поштанских пакета. Када се посумњало да те крађе врши Владимир Мирковић, послужитељ поштанске бараке, о томе је извештена полиција, која је ухапсила служитеља. Приликом претреса пронађена је је већа количина свилене робе.

Мирковић је предат суду. Истрагом је утврђено да је он млад човек и да је имао љубавницу, коју је пре извесног времена напустио. Напуштена жена, из освете, известила је поштанску управу да Владимир пљачка пакете у бараци и у фургонима. Утврђено је да је Мирковић имао и једног учесника у крађама, такође служитеља, који је међувремено премештен. И он је ухапшен, те ће бити предат суду.

Истражни судија г. Милан Папричић данас ће отпочети са саслушањем Мирковића, па ће затим донети решење о томе да ли ће се одредити против њега истражни затвор или ће се бранити из слободе.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Српско занатлиско певачко друштво „Невен“ приређује 1 априла о. г., у свечаној дворани Сромен-дома, корисницу Ружице Каушић,оболеле радио певачице. На концерту ће суделовати тамбурашки радио оркестар Александра Араницког и радио певачи: гђа Ната Павловић, гце Емилија Путник, Ружица Сротић, Смиља Лазаревић и гг. Властимир Јованчић-Лале, Драг. Чконевић, Урош Сеферовић и Војица Поповић. Претпродаја улазница се врши у књижари „Славија“, у Пашићевој улици, број 5, и Краља Петра Првог улици ,број 23.

Просветна организација жена „Солидарност“ у Новом Саду прославиће у недељу, 19 марта, у просторијама „Занатског дома“ (трг Књегиње Зорке), Женски дан са предавањем о теми: „Где је место жени“, које ће одржати Милица Ђурић-Топаловић, професор и новинар из Београда. Суделује Радничко просветно друштво „Марко Нешић“. Почетак у 16 часова. Улаз слободан и бесплатан.

Друштво за старање о отпуштеним осуђеницима и малолетницима одржаће редовну годишњу скупштину у недељу, 26 о. м. Скупштина ће се одржати у Народном спомен-дому, у канцеларији Савеза културних друштава. Дневни ред је: избор два секретара и два оверача записника, извештаји управног и надзорног одбора, бирање нове управе и одобрење нацрта рада и буџета за идућу годину. Скупштина ће почети рад тачно у 9 часова пре подне.

Пошто је Градско веће изгласало буџет за 1939/40 годину, буџет је упућен на одобрење Министарству финансија. Ускоро ће претседник Новосадске општине г. Коста Миросављевић интервенисати у Београду, да убрза рад на одобрењу буџета, како би се избегле незгоде при раду са буџетским дванаестинама.

Новосадски Бриц-клуб сели се у своје нове просторије, у дворишту хотела „Слобода“, у ранијим клупским просторијама ЈРЗ. Свечано отварање нових клупских просторија обавиће се 18 о. м., у 16 часова. Позивају се сви чланови Бриц-клуба да присуствују свечаном отварању.

—o—

РАДНИЧКИ — СЛОГА (Б. ПАЛАНКА)

У предигри: репрезентације Трговачке академије — Средње техничке школе

У недељу, 19 о. м., на игралишту „Карађорђе“ одржаће се првенствена утакмице између Радничког и Слоге из Бачке Паланке. Утакмица почиње у 15.30 часова.

У предигри ове утакмице одржаће се први пут утакмица између средњошколских репрезентација Трговачке академије и Средњо-техничке школе. Ова утакмица почиње у 13.30 часова.

Бачке улазнице, по цени од 4 динара, пуштене су у продају.

Штампарија „Дан“

НОВИ САД

Краља Александра 7

Израђује сваковрсне тисканице за трговачка, индустриска и занатска предузећа. Цене умерене.

Израда брза, и солидна :-:

ЛИТЕРАРНО ВЕЧЕ КЛУБА СЛОБОДНИХ ЛИТЕРАТА И УМЕТНИКА ПОД ПОКРОВИТЕЉСТВОМ БАНА Г. ДР. ЈОВАНА РАДИВОЈЕВИЋА

Као што је „Дан“ јавио, Клуб слободних литерата и уметника Краљевине Југославије приређује 19 марта, под покровитељством Бана г. др. Јована Радивојевића, велико литерарно вече у Матици српској у Новом Саду. На програму су: Мил. В. Исаиловић: Програмска реч: мом. Влајковић-Стиб: Уклети немири; Јелена Илићева: Једна судбина; Рад. Попозић: Мајко и ја сам Јудејац; Славко Њагуљ: Старци путују; — Разведравања; Бошко Костић: Вечита прича; Леа Сабо: Вратите ми веру; Бошко Ј. Лекић: Песма о уличној деци — Двоумљење; Бранко Радошевић: На првим браздама; Зора Буљугићева: Из сећања; Александар Радановић: Вечном Резиме; Давид Берах: Одломак из романа „Без младости“ и Рад. Маркозић-Пешић: Лирске песме.

Почетак вечери у 18 часова.

—o—

МЕЂУГРАДСКИ БОКС-МЕЧ, КОЈИ ЈЕ НЕДАВНО ОДЛОЖЕН, ОДРЖАЋЕ СЕ У ДВОРАНИ „СЛОБОДЕ“

У суботу, 18 марта о. г., у 20.30 часова, одржаће се у великој дворани хотела „Слободе“ професионални међуградски бокс меч између најбољих југословенских боксача. Такмичење је требало већ пре две недеље да се одржи, но оно је из техничких разлога отказано. Љубитељи овог спорта имаће у суботу прилике да уживају у америчкој националној борби — у боксу. Тај спорт, који је освојио симпатије и Јужне и Северне Америке, видним темпом се шири и у Европи. На овој међуградској утакмици љубитељи овог спорта имаће прилике да виде сусрете најбољих наших боксача. На утакмици ће се појавити следећи боксери: Лука Поповић, првак Београда, Јанез Огризек, б. к. првак Београда, Лудвиг, Стеван и Јакоб Химелсбах, Лазар Цепина (Београд), Јован Паунеску (Београд) и новосадски првак Аца Тадић. Имена такмичара пружају довољну гаранцију да ће борба бити лепа и узбудљива, а надамо се да се нећемо разочарати.

Власник за ДАН к. д.: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ. Одговорни уредник: Стеван [illegible]

11. — Ротациона штампа: ДАН, штампарско издавачко предузеће